

MAGYARÁG

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Str Avram Iancu (Kossuth-u.) 10.

Független politikai napilap
Megjelenik minden reggel

Szerkesztőségi órák: d. u. 6-tól
este 11-ig. TELEFON: 3—80

Szétverték a kolozsvári vasutasok gyűlését, 38 letartóztatás

Lezuhant a kazánról és szörnyethalt a dernai főgépész

MÉGSEM RENDELTÉK EL NAGYVÁRADRA AZ OSTROMÁLLAPOTOT

**Bukarestben, Ploestben, Galacon, Temesváron, Jasi-
ban és Csernovicban vasárnap életbelépett az ostrom-
állapot. -- Megjelent a törvény végrehajtási utasítása**

(Bukarest). A „Monitorul Oficial” vasárnapi rendkívüli kiadása közli az ostromállapotról szóló törvény alapján a végrehajtási utasítást, illetve azt a királyi dekrétumot, amely elrendeli az ostromállapot bevezetését az ország egyes városaira.

A királyi dekrétum alapján az ostromállapot vasárnap életbelépett Bukarestben, Ploesten, Galacon, Temesváron, Jasiban, Csernovicban és a Prahova-völgyében.

Az előző hiradásoktól eltérően tehát sem Nagyváradra, sem pedig Marosvásárhelyre nem rendelték el az ostromállapotot.

A dekrétum még a következőket tartalmazza:

„A rendőrség és a sziguranca hatáskörébe tartozkodó attribúciókat az ostromállapot kihirdetésétől kezdve a rendőrség, a sziguranca, a megyei prefektus a katonai hadtestparancsnoksággal karöltve végzik. A közrend biztosítása céljából a rendeltek a belügyminiszterium és a hadügyminiszterium közösen adják ki.

Az alkotmány, a közrend és a közbiztonság ellen elkövetett büntettek ügyében a vizsgálatot a hadbíróság ügyésze végzi, de minden esetben jelentést tartozik tenni a belügyminiszternek és a hadügyminiszternek.”

A végrehajtási utasítás ezután a hadbíróságok működéséről intézkedik.

(Bukarest). Bukarestben vasárnap, az ostromállapot első napján a legteljesebb csend uralkodott. Az ország más részéből sem érkezett vasárnap rendzavarásról jelentés.

(Bukarest). A bukaresti lapok most közölnek részletes ismertetést a kormány párt értekezletéről, amelyen tudvalevőleg több nemzeti-parasztpárti képviselő az ostromállapot bevezetése ellen foglalt állást. A lapok közlik Armand Calinescu belügyi alminiszter beszédét, amiben megindokolta, miért van szükség az ostromállapot bevezetésére.

Calinescu szerint a „romániai kommunista párt” vezetősége a moszkvai értekezleten

márciusra nagy kommunista mozgalmat rendelt el és négy pontban szegte le a követendő taktikát.

Ez a négy pont a következő:

1. A szakszervezetek meghódítása és a szociáldemokrata vezetők kiküszöbölése.

2. Az állami intézmények tisztviselői között kommunista párttagok elhelyezése.

3. Uccai tüntetések.

4. Sztrájkok.

Mind a négy pontot — mondotta Calinescu — már eddig valóra is váltották.

Két korosztályt behívtak a nagyváradai huszárezrednél

(Nagyvárad). A nagyváradai huszárezred 1931. és 1932. korosztályának tagjai szombaton és vasárnap behívót kaptak. A

behívás vonatkozik a schimbásokra épügy, mint az állandó szolgálatot teljesített leszereltre. A gyalogos ezredeknél nem történt behívás, csakis a csendőroket és lovasokat hívták be szolgálattételre.

(Nagyvárad). A nagyváradai prefekturára ezideig semmiféle értesítés nem érkezett az ostromállapot elrendeléséről. Vasárnap a késő esti órákban alkalmunk volt beszélni Chirila Augustin alispánnal, aki kijelentette, hogy amennyiben az ostromállapotot Váradra is elrendelték volna, arról vasárnap folyamán feltétlenül jött volna értesítés Nagyváradra. Ez azonban nem jelenti azt, hogyha demonstráció történik, a törvény alapján nem terjesztik ki az ostromállapotot Váradra is.

Gróf Apponyi Albert Genfben súlyosan megbetegedett

(Genf). A leszerelési konferenciára utazott gróf Apponyi Albert Genfben megbetegedett influenzában. A betegség igen komoly és aggasztó, mert a tüdőben víz képződött. A kiadott orvosi jelentés szerint Apponyi Albert állapota egyelőre kielégítő.

Magyar-Délnémet vál. 12:1 (5:0)

(Frankfurt). Magyarország válogatottja Délnémetország válogatottját 12:1 (5:0) arányban valóssággal lehengette.

Az új tombola akciónk 9-ik száma

Ki akarták mondani a sztrájkot a kolozsvári vasuti munkások

A karhatalom megszállotta a vasuti műhelyt. 38 letartóztatás

(Kolozsvár). Az ostromállapot életbe-
léptetéséről szóló törvényjavaslat hírére a
kolozsvári vasuti műhelyek munkássága
szombaton reggel kilenc órára gyűlést hi-
vott egybe. A gyűlésen a CFR munkások
szakszervezetének bukaresti központja re-
széről három delegátus vett részt. A CFR
műhelyeinek éjszakai munkáscsoportja a
műhelyből való távozás után a Munkácsy
Mihály-ucca 24 szám alatti szakszervezet
helyiségbe ment, ahova délelőtt kilenc órára
ezer munkás gyűlt egybe. A kis helyiségbe
nem fért el az embertömeg és az udvar is
zsúfolva volt emberekkel. Metiu János, a
vasuti munkások szakszervezetének elnöke
nyitotta meg a gyűlést, aki rámutatott arra,
hogy a most megszavazott ostromállapotról
szóló törvény alkalmas eszköz a kormány-
nak arra, hogy a munkások követeléseinek
jelentőségét alábbszállítsa és a bérredukció
elleni akciót államrend ellen irányulónak te-
kintse. A CFR-nél alkalmazott munkások
kitratanak ama álláspontjuk mellett, hogy
a jelenlegi éhbérek mellett nem tudják mun-
kájukat ellátni, mert ez nem elegendő eg-
zisztenciájuk biztosítására.

Az elnök szolidaritásra hívta fel a mun-
kásságot az ország különböző pontjairól
sztrájkban álló munkástömegek mellett.

Izgatott hangú felszólalások következ-
tek ezután, amelyeket azonban a három bu-
karesti kiküldött csillapítani igyekezett. A
bukarestiek felszólították a munkásságot
hogy igyekezzenek méltóságteljes magatar-
tással bizonyítani, hogy nem rendbontó ele-
mek akciója ez, hanem az egzisztenciájukat
félő proletárok utolsó eszköze a létfentar-
tás biztosítására. Délelőtt 10 órakor került

volna a sor a tárgy-sorozat legfontosabb
pontjára. Az elnöki tanács szimpatia-sztrájk-
kolásra vonatkozó javaslatot terjesztett a
gyűlés elé, melynek értelmében a kolozsvári
vasuti műhelyek több mint háromezer főnyi
munkása hétfőn reggel letette volna a mun-
kát. Még nem kezdődött meg a vita a javas-
lat felett, amikor dr. Clonta Jenő kvesturái
eljárásával a teljes szolgálatban levő
rendőrszemélyzet, az állambiztonsági és kül-
ügyi osztályok összes detektívjei és egy
csendőrszázad érkezett a Munkácsy Mihály-
ucca 24 szám alá.

A karhatalom elzárta a szakszervezeti
helyiség kijáratait és a munkásokat távo-
zásra szólította fel.

A munkások között a katonai csoportok
megérkezése nagy izgalmat keltett és csak
a vezetők csillapító szavaira nem történtek
összetűzések. Metiu Joan, a szakszervezet
elnöke közölte a karhatalmi vezetőkkel hogy
a szakszervezeti helyiségben a munkások
oármikor gyülekezhetnek, ehhez rendőrségi
engedélyre nincsen szükség.

A hatóságok ennek ellenére felszólították
a munkásokat, hogy egyenként távo-
zzanak el az otthonból. Minden munkást le-
gazdoltattak. A nagy tömeg leigazoltatása
természetesen nem ment gyorsan. Délután
tíz óra körül értek véget a leigazoltatások,
melyek után harmincnégy embert, köztük
Stefánt, az egyik bukaresti kiküldöttet
öröszetbe vette a rendőrség.

A harmincnégy embert a központi rend-
őrség épületébe vitték. A letartóztatásokkal
kapcsolatban a rendőrség egyelőre hivatalos
nyilatkozatot nem adott ki.

Az ostromállapotot a kormány oármikor
felfüggesztheti a kihirdetési dekrétum-
ban előírt határidő lejártá előtt és szükség
esetén királyi dekrétummal újra visszaállít-
hatja a törvény kihirdetésétől számított hat
hónapi időtartamot azonban nem lépheti át.

Ezen hat hónap elteltével az ostromál-
lapot törvényesen megszüntik.

Választások esetén jelen törvény felfüggesz-
tettik a választás kiírásának időpontjától a
választások lefolytatásáig. (Ezt a szakaszt
Leon lupista képviselő javaslatára utólag
vették be a törvényjavaslat részletes vitá-
jánál.)

A törvényt Karoly király mellett, mint
felelős miniszterek Vaida-Voevod miniszter-
elnök, Mironescu belügyminiszter és Popo-
vici igazságügyminiszter írták alá.

A törvény indokolása

A hivatalos lap közli a kormány indo-
kolását is, amely a következő:

„Az utóbbi időben kommunista jellegű
megmozdulások zavarták meg az ország
több részén a közrendet és nyilvánvaló mó-
don az ország felforgatására törekzenek.

A közrend megóvása érdekében és egy
szigorú elnyomás szerencsétlen szükségének
elkerülése céljából a kormány úgy hiszi,
hogy kényszerítve lesz a zavargások megelő-
zése céljából rendkívüli eszközök igénybevé-
telére.

Hasonló rendkívüli intézkedések csakis
ostromállapot keretében vehetők igénybe.
Éppen ezért elkészítettük a mellékelt tör-
vényjavaslatot, amely feljogosítja a kor-
mányt, hogy kihirdesse, amikor ennek szük-
sége mutatkozik, maximálisan hat hónapi
időtartamra, az ostromállapotot, az alkot-
mány 128. szakaszának megfelelően és azon
feltételek mellett, ahogy az ostromállapot
1864-től máig nálunk érvényben volt.

Egyes deliktumok mint testisértés és
sebesítés elkövetésének megakadályozása és
megelőzésére szolgáló eszközök hathatósab-
bá tétele véget, megszigorítottuk ezen de-
liktumok büntetését.

Az indoklás után következik a legfel-
sőbb törvényhozó tanács véleményezése, a-
mely szerint az alkotmánnyal nem áll ellen-
tétben az ostromállapot kihirdetése.

RADIOMISOR

HETFO

BUKAREST. 11.50: Hírek. 12: Gramo-
fon. 12.45: Hírek. 13: Gramofon. 16: Diá-
kok órája. 17: Rádiózenekar. 18: Hírek.
18.10: Előadás. 18.25: Rádiózenekar. 19:
Előadás. 19.40: Gramofon. 20: Szarvas-né-
gyes. 20.40: Előadás. 20.55: Enekhangver-
seny. 21.15: Szarvas-trió. 21.45: Hírek. 22:
Tánczene.

BUDAPEST. 9.15: Szalonzene. Mán-
dits. 12.05: Hangverseny. Rác-Siemensz-
ky. 13.30: Testnevelési előadás. 14: Diák-
félóra. 16: Arányi Mária előadása. 17: Ba-
bay József novellája. 17.30: Szórakoztató
zene. Berg. 18.45: Német nyelvlecke. Sla-
bey. 19.05: Gramofon. Operaáriák. 19.30:
Stella Adorján előadása. 20: Király színház.
Kadettszerelem. 22: Operazene. Dohna-
nyi-Fischer Anni.

KEDD

BUKAREST. 11.50: Hírek. 12: Gramo-
fon. 12.45: Hírek. 13: Gramofon. 17: Köny-
nyű és román zene. 18: Hírek. 18.10: Elő-
adás. 18.25: Motzoi-zenekar. 19: Előadás.
19.40: Gramofon. 20: Haydn: A teremtés,
oratorium. 22.15: Hírek.

BUDAPEST. 9.15: Állástalan zenészek.
Melles. 12.05: Cigányzene. Szalay-Pepita.
16: Gramofonhangverseny. Vegyes lemezek.
17: Pécsi Albert dr. előadása. 17.30: Jazz
zene. Megyeri-Horváth. 18: Szalay László
novellája. 18.20: Vakok énekkara. Schnitz.
19: Mihályfi Ernő előadása. 19.30: Opera-
előadás. A tenor és Pierette fátyla. Utá-
zó Cigányzene. Bura.

Az ostromállapotról szóló törvény szövege:nti szövege:

Egyetlen szakasz. A kormány felhatal-
maztatik, hogy legtöbb, 6 hónapon belül, ab-
ban a pillanatban, amikor szükségesnek
látja, elrendelje az általános, vagy részleges
ostromállapotot, az 1864. december 10-i tör-
vény rendelkezései alapján, kiegészítve az
1916. augusztus 14-i 2798. számú királyi
dekrétum második és az 1918. július 1-i ki-
rályi dekrétum első szakaszának 2, 3 és 4
paragrafusával.

A minisztertanács hatáskörébe tartozik
az afeletti döntés, hogy a közrend megóvása
érdekében szükséges attribúciók közül me-
lyeket fogják a katonai hatóságok és me-
lyeket a polgári hatóságok gyakorolni.

Az okiráltságbeli büntetőtörvény-könyv
182, 183, 184, 185, 186, 187 és 188 szakaszá-
ban és a csatolt területeken érvényben levő
törvények megfelelő szakaszaiban előírt ha-
tóság elleni erőszak és hatósági személy
megsértését kimerítő deliktumok, amelyek
az ostromállapot idején követtetnek el, a
fenti törvényekben előírt büntetések maxi-
mumával és a Btk. 32 szakaszának 1, 2 és
5 bekezdéseiben előírt jogok (politikai jogok
és hivatalvesztés — Szerk.) 2—5 évig ter-
jedő felfüggesztésével büntettetnek.

Visszaesés esetén a jogvesztés maximu-
ma és a fenti maximális büntetések két-
szeresre alkalmazható.

A regáti Btk. 238, 239 és 240 szakaszai
s a csatolt területeken érvényben levő bün-
tőtörvények megfelelő szakaszai által
büntetett testisértések és sebesítések, ami-
ket az ostromállapot idején követnek el, az
ott előírt büntetéseken kívül a Btk. 22 sza-
kaszának 1, 2 és 5 bekezdésében előírt jo-
gok 1—3 évig terjedhető felfüggesztésével
is büntettetnek.

Az ostromállapotról szóló törvény kere-
tein belül a katonai, vagy polgári hatóságok
által kibocsájtott és a miniszterelnök, vagy
a belügyminiszter által jóváhagyott rende-
letek áthágása 15 naptól 1 évig terjedő fog-
házbüntetéssel büntettetnek.

A fogházbüntetés kiszabásával egyide-
jűleg a 22 szakasz 1, 2 és 5 bekezdéseiben
előírt jogok 6 hónaptól 2 évig terjedhető
felfüggesztése is kimondható.

Visszaesés esetén a bíróság köteles a
politikai jogoknak 2 évre terjedő felfüggesz-
tését kimondani.

Az ostromállapot idején a hadbíróságok
előtt folyamatba tett perek a hadbíróság ha-
táskörében maradnak egészen a jogerős íté-
let kiszabásáig.

Megnyilt!

Megnyilt!

KÖRÖSPARTI ÁRUHÁZ

Bulev. Regele Ferdinand 5, volt Linoleum helyiség

világvárosi divatháza

Cáfolja a kormány a statáriális bíróságok felállításának hírét

(Bukarest). A „Curentul” című lap tegnap, számában azt közölte, hogy az ostromállapot elrendelése után a kormány rögtönítélő haditörvényszékeket létesít és a közrend ellen izgatók ezen statáriális bíróságok elé kerülnek.

A kormányhoz közelálló lapok cáfolják ezt a hírt. Rögtönítélő haditörvényszékeket csak háború esetén létesítenek. A hatóságok rendelkezésére állanak a hadbíróságok, amelyek ostromállapot esetén kiszélesítik hatáskörüket.

Gyilkos merényletet követett el Bécsben az „Irja hadnagy” szerzőnöje ellen egy hitlerista

Hátbaszurta Meller Rózsi irónőt a jobboldali anarchista

(Bécs). Véres szenzáció tartja izgalomban az osztrák fővárost. Meller Rózsi, az „Irja hadnagy” most már világhírű szerzője ellen vakmerő gyilkossági kísérletet követtek el a bécsi Munkásbiztosító pénztár rendelőjében. Az irónő köztudomás szerint a Munkásbiztosító pénztár orvosnöje. Szombat délután is laboratóriumában foglalkozkodott Meller Rózsi, amikor megszólalt a telefon és egy ismeretlen hang az asszistensnőt kérte, hogy menjen le az uccára, mert valamit közölni akarnak vele. Alig hagyta el az asszistensnő a laboratóriumot, amikor egy 25 év körüli fiatalember lépett be és az orvosnő kérdésére azt felelte, hogy vérvizsgálatot akar vétenni. Miközben az orvosnő megfordult, hogy a vérvizsgálatot előkészítse, a fiatalember zsebéből kést rántott elő és négyszer egymásután Meller Rózsi hátába szurta. Az irónőnek még volt annyi lélekjelene, hogy az asztalról felkapott egy üveget, amelyben sósav volt és azt a merénylet fejehez vágta. Az üveg eltört és a maró folyadék előtörtte a merénylet, aki ezután fejbeverte Meller Rózsi, majd elrohant.

Az irónő segítségért kiáltott, de mire odasiettek a merényletnek nyoma veszett. A mentők nyomban megjelentek és elszállították Meller Rózsi a klinikára, ahol megállapították, hogy bár a szurások elég súlyos sebeket ejtettek, de minthogy nemesebb részeket nem értek, az orvosnő felépülése biztosra vehető.

A rendőrségen a nyomozás során az a feltevés alakult ki, hogy a merénylet nemzeti-szociálista és tettét politikai meggyőződésből követte el. Erre vall az, hogy mikor egyedül maradt az irónővel, így kiáltott fel: „A Barna Házból jövök, a harmadik birodalomból! Meg akarom menteni a német uralmat!”

A vizsgálat folyamán egy cédulát is találtak, amelyet nyilván a merénylet vesztett el és amelyen Meller Rózsi nevén kívül több,

szabadelvű felfogásáról ismert író neve és címe van, többek között a Felix Saltené is. A rendőrség mindent megtett, hogy a jegyzékben szereplő írók biztonságát megvédje.

Ezrekre menő tömeg kísérte utolsó útjára a nagyváradi szerelmi dráma hősnőjét

(Nagyvárad). Szinte páratlanul álló nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára a Szent János-uccai véres szerelmi dráma egyik áldozatát: Platt Emmát.

Délután 3 órára tüzték ki a Szent János-ucca 34 szám alatti gyászházban a gyászszertartás megkezdését, de már jó félórával előbb hatalmas tömeg verődött össze a földszintes ház előtt. Az érdeklődők nagy tömegére való tekintettel külön rendőröket kellett kivezényelni, akik a ház előtt kordont vontak és csak a közeli hozzátartozókat engedték be a ház udvarára, amely szorongásig megtelt Platt Emma ismerőseivel, barátaival.

Három óra után végetért a gyászszertartás, a koporsó beszentelése. A koporsót, amelyet beborítottak a virágok és koszorúk, a halottas kocsira emelték, majd megindult a gyászmenet a Szent János-uccán a Rákóczy-ut felé. Ezrek és ezrek követték a gyászkocsit, a Bémer-téren leállították a forgalmat, a temetési menet olyan hosszú volt, hogy amikor a halottas kocsi a Japport cukrászda elé ért, a temetési menet vége akkor

* Agy és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a bétartalmat kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a Ferenc József viz számos féloldali hűdésben fekvő betegeknek is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Elraboltak, meggyaláztak és a tengerbe dobták egy 16 éves leányt Konstancában

(Constanța). Alexandrescu tanár tegnap feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik az ő távollétében behatoltak házába és 16 éves nevelt leányát erőszakkal elhurcolták.

A vakmerő támadók a leányt egy tengerparti kunyhóba vitték és ott erőszakot követtek el rajta, majd a tengerbe dobták. A lány önkivületi állapotban volt, de a hideg víz hatása alatt magához tért és egy úszó jégtáblába kapaszkodva nagy ügyelbajjal elérte a partot.

A rendőrség teljes apparátussal nyomozza az elvelemült tetteseket.

kanyarodott ki a Szent János-uccából. A Rákóczy-uton, amerre a menet elhaladt, sorfalat álltak az ucca járókelői. Harangok zúgása közben kísérték ki a temetőbe Nagyvárad társadalmának impozáns részvéte Platt Emmát, akit az olasz temető kertben helyeztek örök nyugalomra.

Magzatelhajtás a nagyváradi Püspöki-uton

(Nagyvárad). A nagyváradi államrendőrség bünyügyi osztálya egy tiltott műtét ügyében vezette be a vizsgálatot. A rendőrséget bizalmas uton értesítették arról, hogy a str. Iuliu Maniu (Püspöki-ut) 16 számú házban egy fiatal, 16 éves leányon tiltott műtétet hajtottak végre. A rendőri bizottság olyan súlyos állapotban találta a fiatal leányt, hogy nyomban intézkedtek az iránt, hogy a mentők a bábaképezésébe állítsák. Az eljárás ebben az ügyben folyik tovább.

Tegnap este egy ugynevezett pacifista filmet néztem végig a moziban. A kép előbb bemutatja a világháborút megelőző békeidőket, egy német asztalos családi környezetét, amint otthon a munka és családja körében éli boldogan harmonikus életét, munkája és keresete biztos, családja szereti és megfordítva, vasárnap délután kilencet üt a kuglin, ezt megünneplik egy hordó sörrel, bemutatja a francia gépészt, aki mennyasszonyával a villamoson flörtöl, a komoly angol polgárt, aki a családi örömet élvez, majd változik a kép és egy orosz zsidó millióját látjuk, egy komikus figurájú kis zsidó szabó nőtől és boldogan vonul be a családalapítás kellemes gondjai közé, a kis zsidó egyforma szeretettel nézi és simogatja a mennyasszonyát és a hozományul kapott varrógépet, majd egy néger parkettáncos jelenik meg a színen, egy szenegáli fekete, aki Párisban a Moulin Rougeban dsiggel. Az emberek dolgoznak, szórakoznak, szeretkeznek és élnek a maguk egyszerű, de zavartalan és biztosított életét. Egyszerre kitör a világháború, a tömeg üvölt az uccákon, éltetik a háborút. Zene, szó, lelkesedés. Ismét megjelennek a szereplő alakok, az asztalos megrendülten bucsúzik a gyermektől és asszonytól, az angol polgár néhány hetes gyermekét hagyja otthon, a kis orosz zsidó szintén bevonul, a néger táncos, már a gyarmati katonák uniformisába van öltözve és a nézőtér ünneplése közben vonul hadba. Amint az asztalos, gépész, szabó kilépnek az uccára Berlinben, Londonban, Párisban, egy az egész világ, — a zeneszó pattogó ritmusa, az ucca lármás jókedve letörli a nyomott hangulatot, kihuzzák magukat és már dolgozik bennük a lelkesedés. A háború következik az összes borzalmaival. Gránátok, gáztámadás, sebesülés, pusztulás, rombolás. A francia gépészt, a német asztalost, az orosz zsidó szabót, a szenegáli parkettáncost, az angol polgárt a véletlen egy dekkunkba tereli és ekkor látják, hogy tulajdonképpen egyiknek sincs semmi baja a másikkal, nem ellenségek, sőt a kölcsönös segítség alapján érzik egymásra utaltságukat. Csak az egyenruha tette őket ellenségekké.

Nem annyira a képet, mint a publikumot figyeltem az előadás alatt. Érdekes volt megfigyelni, hogy amint a film az egész világot adta, úgy tükrözte a nézőtér is. A publikum, — akár szegény, akár gazdag, akár lakó, akár házigazda, ha román, vagy magyar, beteg, vagy egészséges, nő, vagy férfi, — alapjában mind pacifista. Mikor a szenegáli vad ember, villogó fogsorral és tele szájjal röhögve magyarázza a civilizált Európa fiainak, hiszen ti valamennyien ugyanazt mondjátok, csak más nyelven és más egyenruhában, — szinte érezni lehetett, hogy mint valami villamos fluidum, kellemes bizsergéssel fut keresztül az igazságra való rátappintás érzése a publikumon. Mindenki tudja ezt, az átlag ember békeszerető. De jön a katonazene, jön a felelőtlen ucca, jön a császár, jön a nacionalizmus, jön a hazug demagógia és a francia gépész vagy a német asztalos egymásba eresztik a bajonettjeiket, holott ha levetnék az uniformist, akkor a legjobb barátok lennének és együtt vinnék a családjaikat sétálni és együtt mernének kuglizni. Ha békét akarsz, indíts háborút, mondotta a régi, de hazug közmondás. Ha békét akarunk, pusztítsuk el az álnacionalizmust. Jól mondotta a szenegáli: vessetek le az uniformist és már nem is vagytok ellenségek.

Megrendítő munkás-szerencsétlenség történt vasárnap Dernán

Lzuhant a gépész az öt méter magas kazán tetejéről és szörnyen halt.

(Nagyvárad). A Biharmegyében levő Derna-Tatarosi Aszfaltbánya Rt. telepen borzalmas munkás-szerencsétlenség történt vasárnap hajnalban fél 5 óra tájban. A telep műhelyében foglalkoskodó főgépész egy hatalmas 5 méteres kazánt javított és takarított. Munka közben a gépész megcsúszott és

koponyaalapi törést szenvedett. A főgépész azonnal meghalt.

A halálos kimeneteli szerencsétlenségről nyomban értesítették a csendőrséget, amely bevezette a vizsgálatot. Megállapították, hogy a balesetet véletlen idézte elő. A csendőrség telefonon jelentette az esetet a nagyvárad ügyészségnek, ahol megadták a temetési engedélyt.

olyan szerencsétlenül zuhant le, hogy

SPORT.

4:0-ra győzött a NAC szombaton Oranban

Nac--Északatrika válogatott 4:0

A NAC szombaton Oranban Északatrika válogatottjával mérkőzött. A mérkőzés eredménye — a vasárnap délelőtti Nagyváradra érkezett távirat szerint 4:0 volt a NAC javára.

Vasárnap játszotta utolsó mérkőzését Oranban a NAC. Ennek a mérkőzésnek az eredménye csak ma érkezik Nagyváradra.

Mégsem játsszák újra a NAC--Universitate meccset

A „Cuv nău” szenzáció és cikke

(Bukarest). A „Cuvantul” írja: „Vasárnap délelőtti foglalkozott a FRF. az Universitatea—NAC bajnoki mérkőzése ellen emelt órással és kimondta, hogy a meccs újból lejátszandó.

Minthogy az a mód, ahogyan ezt a határozatot hozták, igen különös ítélőkepeségre vall, több, mint bizonyos, hogy a legközelebbi ülésen revízió alá veszi a Szövetség ez ügyben eddig elfoglalt álláspontját. Különben a NAC is egy ilyen értelmű kérést terjesztett fel, amit minden valószínűség szerint, kedvezően is fognak elintézni.

Már csak azért is meg kell változtatni

ezt a határozatot, mert az elkövetett hiba fentartása súlyos precedensként szolgálna a román futball fejlődésében.”

Kikapott a Kispest Marse'lleban a Naccai e.döntetlenül játszó O impique-ól

(Marseille). A Kispest tegnap 5:3 arányban vereséget szenvedett a Marseillei Olympienetől, amely tudvalevőleg a NAC-cal franciaországi turája során eldöntetlenül játszott.

Az áradás elzárta Sulina városát a külvilágtól

(Konstanca). A váratlanul fellépő meleg időjárás a sok helyen méteres magasságban álló havat megolvasztotta. Sulina egész környéke víz alá került és a várost csak a tenger felől lehet megközelíteni. A hatóságok megtették az összes intézkedéseket, hogy a város élelmezése ne szenvedjen zavarokat.

Apróhirdetések

UJSÁGÁRUSOKAT jó keresettel úgy a Nagyvárad Friss Ujság, mint az Erdélyi Magyarország részére felveszünk. Jelentkezni a kiadóban.

KERSÜNK biztos állásra 75 százalékos vasuti kedvezménytel bíró intelligens szervezéshez értő egyént. Ajánlatot a kiadónival „Állandó” jellege alatt továbbít.

Öngyilkos lett egy híres bukaresti orvos-professzor

(Bukarest). Teohari professzor, a híres bukaresti orvostanár ma reggel revolverével agyonlőtte magát. A neves orvosprofesszor öngyilkossága, — amelynek oka ismeretlen, nagy feltűnést keltett a fővárosban.

Felelős szerkesztő:

Dr Zoltán Jenő

PASZTOR-NYOMDA. ORADEA

Terjessze

és olvassa Erdély Biharmegye és Nagyvárad legolcsóbb napilapját, az

ERDELYI MAGYARSÁGOT